

REDACȚIUNEA
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare nr. 30.
Perisori nerascuți se
primesc.
MANUSCRISURILE SE PRIMESC
INSERATE
se primesc la Administrație în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE AMATORI:
In Viena: la M. Dukas Naoni.
Nok. Augenthaler & Emeric Les-
ser. Heinrich Schickel. A. Op-
peit Nachf., Anton Oppel.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger. Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII) Erzsébet-körut.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsonde pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

GAZETA" iese în săptămână
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminecă 3 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 272.

Brașov, Duminecă 10 (23) Decembrie.

1906.

Mania de a trânti pe școlari la esamene.

(H) De mult mă cuget să scriu sau
ba despre mania de a trânti (sau cum
se mai zice prin unele locuri „a buc-
ta“) pe școlari la esamene, eredită
și foarte stricăcioasă învățământului,
care de un timp încoace grasează și
în institutele noastre, cauzând mult
amar și cheltueli părinților și nimi-
micind în mugurul lor talente, cari
ar fi putut mult folosi omeniei, so-
cietății și neamului.

Dar „cui bono“ să scriu?

Cei din fruntea afacerilor învăț-
mântului public nu cetesc românește,
apoi li-ar și deroga a lua „ad notam“
ceva ce se refere la învățământ din-
tr-o foaie românească.

Ai noștri?... Nu dau plata cuve-
nită profesorilor și dascălilor că n'au
de unde; cinste încă puțină; le dau
însă prin lipsa totală a inspecțiunei
din partea lor, sau defectuositatea ei
voie și mână liberă, să facă, cum vor
sei ei și cum îi va îndrepta inima lor
și voia lui Dumnezeu.

Plângerile cele multe cauzate de
această manie modernă în institutele
noastre de învățământ, cari curg nu-
mai în jurul meu, mă hotărăsă totuși
să scriu și să atrag atențiunea foru-
rilor noastre competente asupra ei,
cerând aplicarea unei carantine se-
vere în contra lățirii ei și pentru a-o
stârpi.

Cine va nega, că a instrui, și a
trânti (sau a „bucuta“) nu e una și ace-
eași, ci aceste două lucrări se eschid
una pe alta, căci: cine instruiază con-
știent, n'are pe cine trânti, nu
este ertat să aibă pe cine trânti, iar cel
ce nu instruiază și nu-și face datoria
cum se cade, n'are drept să trântescă.
Totuși mulți dintre institu-
torii moderni, confundă aceste două
lucrări și aceia trântesc mai mult pe
școlari la esamene, cari instruiază
mai slab și mai puțin. Poate vreau
să-și facă destul datoriei pe calea
aceasta mult mai ușoară. Nu-și aduc
aminte acești domni profesori și în-
vățători, că după rațiune a face să
cadă cutare școlar la examen ar avea
drept numai aceia, cari sunt chemați
a censura activitatea dumnealor, a-
decă directorul, corpul profesoral și
inspectorul, și că și căderea acestor
elevi s'ar resfrânge asupra activității
respectivilor institutori? Astfel în con-
secență logică trântind înșiși institu-
torii pe școlarii lor, își trântesc in-
strucțiunea proprie.

Oare ce ar dice acești domni
institutori, când, cumpărând și dând
piele sau pănură pentru ghețe sau
vestimente măștrilor, aceștia li-ar
aduce ghețele și vestimentele acasă
făcute rău? — Măștrii aceștia ar
avea atâta logică firească, de n'ar
afirma ei înșiși — ca acești domni
institutori — că lucrarea lor a dat
un rezultat rău, ci din contră ei s'ar
sili a dovedi, că cele ce le-au lucrat
sunt bune.

Profesorii și învățătorii sunt,
trebuie să fie, meșterii creșterii și

instruirii și ca atari trebuie să cu-
noască leacuri și mijloace acomodate
atât pentru îndreptarea moralului, cât
și pentru deșteptarea intelectului
elevilor lor. Cei-ce nu cresc — și du-
rere, tocmai pe educațiune nu se pune
aproape nici un pond în institutele
de învățământ — și trântesc, aceia
sau nu sunt măiestri în chemarea
lor, sau nu-și fac datoria cum se cu-
vine și aceasta o vestesc ei înșiși
„urbi et orbi“ trântind pe cutari
elevi ai lor.

Cu ani înainte de asta fui mar-
tore din întâmplare într'un gimnasiu
reformat la o scenă nostimă, dar
totodată și foarte instructivă pentru
institutori de categoria acelor a căror
forță este a face repetenți.

Vorbiam între oare cu domnii
profesori în sala profesorală, iar di-
rectorul scria în cancelaria sa, a că-
reia ușă lăsată deschisă da în sala
profesorală.

Pe ușa din coridor intră un mă-
celar din oraș în biroul directorului
și salută cu multă omenie. Directorul
il întreabă după cauza venirii sale.

Am venit în treaba pruncului
meu, domnule director.

— Dar ce-i cu pruncul d-tale?
— întreabă directorul.

— Ce să fie, doar l'ați trântit
din germăna, domnule director.

— Trântit, dău, om bun.

— Dar oare, mă rog, pentru-ce
l'ați trântit?

— Pentru-că nu învață — fă
răspunsul directorului.

— Apoi cinstite domnule direc-
tor, eu pentru aceea vi-l'am dat pe
mână ca să-l învățați, nu ca să mi-l
trântiți.

— Noi îl învățăm, dar dacă el
nu învață, ce să facem?! — duse di-
rectorul

— Ciudat lucru, — exclamă o-
mul după-ce se cugetă puțin, scărpi-
nându-se în cap — și cu ton apăsător
zise: *dacă Neamțul își învață până
și cănele*, apoi d-voastră să nu știți
învața nici pe om?!

La această apostrofă a părin-
telui elevului nenorocit, toți profesori
prezenți se uită unul la altul și
nu știau momentan ce să răspundă.
Pricepând eu șiretenia adusă de a-
casă a omului neștudiat, cu care
voia să incurce și rușineze pe oame-
nii învățați, mă puse în mișcare a-
ceastă șiretenie și pe mine cel străin
și neinteresat. Mie îmi plesni mai iute
în minte a-i răspunde, amestecându-
mă și nechemat în vorbă și zisei
cătră măcelar ca și cum aș fi și eu
unul dintre profesori:

„Noi încă putem să-ți învățăm
copilul ca Neamțul pe cănele său, nu-
mai să ne dai în scris, că și noi pu-
tem face cu copilul d-tale, dacă nu
învață, ce face Neamțul cu cănele său.

Aceasta observare lumină pe mă-
celar în privința hărniciei pedagogice
a Neamțului și-l scobori de pe piede-
stalul, pe care se pusese, de acasă
încă, față de profesorii gimnaziali ai
fiului său. Poate îl și liniști în por-
nirea sa contra lor. Dar nu ne va
putea liniști pe noi, părinții, cari ve-
dem ceva mai departe și nu va putea

liniști pe nici un om cu mintea să-
nătoasă, deoarece-ce: *precum scie afla
Neamțul mijloace acomodate pentru
animalele necuvântătoare, ca să le
învețe la diferite lucruri, cari trec
peste intelectul lor, așa e dator să știe
afla învățătorul mijloace acomodate
pentru elevii săi, cu cari să-i învețe
și să-i crească cum trebuie.* Acel în-
vățător și profesor, care nu știe afla
mijloacele aceste, nu și-a învățat mă-
iestria, sau n'are chemare pentru ea,
adeacă și-a greșit cariera.

Pentru ca învățătorii și profesorii
să găsească, să fie siliți a găsi mijloa-
cele acomodate pentru educațiune și
instruire, ar avea datoria a se îngriji
directorul, corpul didactic și inspec-
torul școlii, adeacă conducătorii și in-
specțiunea școlii, deoarece până la
universitate nu se propune elevilor,
ci se *instruiază*, adeacă să *învață
elevii*. Prin urmare până la universi-
tate nici nu se trântesc nici un elev
sănătos la minte, care cercetează regu-
lat oarele prescrie.

Este timpul suprem ca volnicii-
lor, brutalităților, pedepsirei elevului
pentru purtare cu calcul rău din stu-
diu și stupidității de a sili pe elevi
să învețe din cuvânt în cuvânt chiar
și istoria altor „non sens“-uri de a-
ceste, de cari gem școlile noastre
poporale și secundare. să li-se taie
odată calea pentru totdeauna dela ră-
dăcină, fiind ei îndrumați de către
autoritățile superioare și organele de
inspecțiune de a-și face datoria lor
de pedagogi cu toată rigoarea.

În secolul al XX-lea ar trebui să
ni-se crească și învețe copiii altfel și
cu alte mijloace, decât cu cele ale
evului mediu, cu trântirea și băta.

În ședința de ieri a delegațiunei un-
gare s'au votat cheltuielile pentru con-
struirea a 4 vase nouă de războiu și s'a
primit propunerea lui Hollo, ca votarea
acestor cheltuieli să fie făcută pendentă
de condițiunea, ca la vasele de războiu ce
se vor construi să se țină cont în mod
corăspunzător de limba și de emblema
statului maghiar cât și de elementul ma-
ghiar. După aceste s'a votat bugetul ma-
rinei în întregime.

Inchiderea sesiunii Reichsrath-ului a-
ustriac. Ziarul „Narodna Listi“ primește
din Viena o telegramă în care i-se comu-
nică, că Maj. Sa va închide sesiunea Reichs-
rath-ului austriac printr'un solemn discurs
al tronului.

Senatul român a votat Joi cu unani-
mitate de voturi, adresa de răspuns la me-
sagiul tronului. D-nii Dim. Sturdza în nu-
mele opoziției naționale-liberale și C. Arion
în numele grupărei junimiste au declarat
că față cu starea sănătății Regelui Carol
și ca diferență pentru augustul suveran,
nu vor lua parte la desbaterile adresei.
Regele Carol va primi mâine, Duminecă, la
amiază comisiunea senatului însărcinată să-i
remită adresa în răspuns la mesagiul.

Călătoria prințului Ferdinand al Bul-
gariei la Berlin. Dela începutul săptămânei
trecute prințul Ferdinand al Bulgariei se
află la Berlin. În lumea diplomatică se co-

mentează mult această călătorie, căreia
i-se atribue o mare însemnătate politică.
Din cercuri competente însă se afirmă, că
prințul a plecat la Berlin ca să urmeze
acolo personal tratativele pentru conver-
tirea creditului de stat bulgar de 6 la sută,
la 4 la sută. Conversiunea va fi acordată
unui grup de bănci, cari sunt mai strâns
legate prin interesele lor cu Bulgaria. E
decă foarte probabil că banca comercială
din Budapesta, care are o filială în Sofia,
să participe și ea la conversiunea impru-
mutului bulgar.

Papa protestând contra confiscării ar-
chivelor nunciaturei. Din Roma se anunță,
că Papa va adresa tuturor puterilor o scri-
soare în care va protesta în contra con-
fiscării archivelor nunciaturei Vaticanului
de către guvernul francez.

Conflict între camera lorzilor și ca-
mera comunelor. Din Londra se anunță, că
camera lorzilor a respins în ultima ei șe-
dință legea asupra înlăturării controlului
bisericeii asupra școalelor, lege votată în
întregime de camera comunelor. În urma
acestui vot, conflictul între cele două ca-
mere se de neînlaturat. Camera comunelor,
bine înțeleasă că va ataca cu înverșunare
camera lorzilor, care a găsit de cuviință
să respingă o lege votată în două rânduri
de cea dintâi.

Alegerea pentru regența Braunschwei-
gului. Consiliul regenței din Braunschweig
a hotărât termenul alegerii pentru noul
regent pe ziua de 5 Ianuarie 1907.

Din dietă.

Dăm astăzi unele amănunte cu pri-
vire la desbaterile urmate în ultimele șe-
dințe ale dietei.

Din ședința de Marți a dietei este de
relevant pe lângă incidentul Burdia-Vlad,
asupra căruia s'a vorbit mai pe larg în
coloanele foaiei noastre, *discursul mini-
strului Apponyi*, prin care răspunde ora-
torilor, cari au luat cuvântul la desbaterea
bugetului ministeriului de culte și instruc-
țiune publică.

Apponyi a zis între altele că lefurile
profesorilor școalelor superioare și secun-
dare *confesionale* vor fi regulate în curând
prin lege. La ducerea în îndeplinire a ace-
stei legi se va ținea însă cont de anumite
condițiuni și puncte de vedere naționale.
Situția învățământului popular nu este
atât de tristă, cum a zugrăvit-o dep. Kál-
lay. Din cele 16,000 școli populare sunt
11,664 școli cu limba de propunere ma-
ghiară, iar restul cu limbi diferite de pro-
punere. Limba maghiară este însă și în aceste
școli obligată. *Eu nu sunt*, a zis Apponyi,
*un aderent al monopolului statului în ce
privește învățământul*, ci sunt un amic
al libertății învățământului și cred că chiar
în Ungaria ar fi periculos din punct de vede-
re național, a pune în mâna guvernelor cen-
trale vremelnice întreaga conducere a învăță-
mântului. Prin urmare stau pe baza liber-
tății învățământului, însă pe lângă obser-
varea strictă a condițiunilor, între cari tre-
buie să se miște ori ce libertate în viața
unui stat, adeacă *ca folosirea libertății acor-
date să nu vină în contradicție cu scopu-
rile naționale, urmările de stat.*

Aducerea pe tapet a acestei chestiuni
continuă Apponyi, n'ar avea însă astăzi

nici un sens practic. Dacă am voi să statisticăm învățământul, ar trebui să angajăm 4000 învățători noi, astfel încât budgetul nostru pentru școalele populare s'ar urca la 60 milioane cor., pe când astăzi este numai de 14 milioane. Nu e însă o chimerie, ca și în situațiunea de astăzi să ajungem în vre-o 8 ani rezultatul, să nu mai existe în Ungaria un copil, care să nu se poată face părtăș de învățământul școlar. (Aplause vii).

Cu privire la înființarea de școli de stat, va fi dător de ton punctul de vedere, ca lipsurile în școalele noastre populare să fie delăturate și ca să nu fie tolerată o astfel de școală, care e contrară concepțiunii naționale și a statului. Eu merg și mai departe, zice Apponyi, și declar, că eu însumi, întru cât cade în competența mea, nu voi tolera nici o școală în țara aceasta, care ar observa o atitudine fie și numai neutră, în ce privește simțul național (!?) și iubirea de patrie.

Apponyi trece apoi la chestiunea ameliorării lefurilor învățătorilor, constatând că expunerile sale, cu cari a însoțit prezentarea proiectului de budget al resortului său, au produs pretutindeni mulțumire. Cu privire la chestiunea sulevată a cultivării practice a candidaților de profesori, Apponyi declară că se va îngriji ca candidații amintiți să fie repartizați în anumite școli medii, pentru a face praxa recerută. Chestiunea congruei o va rezolvi deja anul viitor și speră, că îi va succede să rezolve și autonomia catolicilor.

În fine Apponyi respinge acuzațiile ce i s'au adus din partea dep. Juriga, că el (Apponyi) ar avea intențiunea, să pună școalele în serviciul politice de maghiarizare și încheie cu rugarea, ca membrii camerei să-i dea mână de ajutor la realizarea marelui opere a culturii maghiare.

În ședința de Miercuri a dietei dep. naționalist Dr. Alexandru Vaida-Voevod a interpellat în chestiunea închisoarei de pe lângă judecătoria din Câmpeni. Interpelantul constată că închisoarea din Câmpeni a ars înainte cu doi ani și că prizonierii se închid de-atunci în coridorul friguros al școlii de stat. Tăranii, citați la judecătoria, sunt lăsați să aștepte dela oarele 8 dim. până la 12 în frig afară în curte sau coridor și nu arareori se întâmplă că bieții oameni sunt trimiși acasă după o așteptare zadarnică de 4—5 oare, spunându-li-se să vină altădată, pe când oamenii îmbrăcați în haine nemțești sunt îndată introduși în odaia caldă și ascuți.

Ministrul Polonyi, răspunzând, zice că nu e așa îngrozitor faptul, că oamenii din Câmpeni nu sunt internați în închisoare ci în coridorul școlii. Scopul interpelațiunii dep. Vaida a fost ca să zugrăvească »națiunea« în colori false în fața streinătății. Doar și în România (sic) se întâmplă ca cineva să scriburească în închisoare și apoi nu se poate susține, că de aceea să fie ținut cineva afară în frig, fiindcă-i Român. (Mare zgomot).

Dep. Vaida: N'am susținut aceasta!

Dep. Hodza: Și în Ungaria de nord sunt asemenea stări; ba chiar în cele mai multe părți ale Ungariei.

Polonyi: Aceasta e un neadevăr. Ministrul declară în fine că va cerceta fiecare caz concret, respinge însă acuzațiile, ținute în termeni generali.

Dep. Vaida: Cer cuvântul. (Un deputat independist: Trebuie scutpa!) Pofteste!

Dr. Vaida declară că n'a vorbit din punct de vedere naționalist, când a interpellat. Se știe doar, că la noi muncitorul, fără considerare la naționalitatea sa, e privit ca cetățean de a doua mână. Înțelege că în chestia Burdia nu s'a declarat ministrul, dar în chestiunea, pe care a prezentat-o în interpelație, ministrul s'ar fi putut declara fără a se lăsa influențat de cineva.

Polonyi declară că în chestia Burdia nu s'a declarat, fiindcă nu i-s'a adresat nici o interpelație. Dacă s'ar face, ar răspunde imediat.

Camera ia apoi la cunoștință cu mare majoritate răspunsul ministrului.

La „Chestiunea economică română.”

(Un răspuns.)

Fără îndoială una din cele mai vitale chestiuni, cari preocupă toate cercurile conducătoare din patrie, urmând fie-care anumite tendințe, nu toate neescepționabile din punct de vedere al echității, este chestiunea economică. Natural că nici noi n'am putut sta la o parte indiferenți, ci trași în mișcarea generală, am fost constrânși a ne ocupa și noi de chestiunea economică română, de a cărei fericită rezolvire depinde în mare măsură viitorul nostru în această patrie.

În »Revista Economică« s'a publicat o serie de articole asupra acestei chestiuni și între altele s'a stăruit asupra convertirii sarcinilor ipototecare, ca parte integrantă a ei. Modul cum s'a tratat chestiunea convertirii sarcinilor ipototecare, nu mi s'a părut corăspunzător situațiunii noastre, și mai cu samă am aflat, că planul de acțiune propus nu ține cont de puterile noastre, nici de condițiunile speciale, în cari urmează desvoltarea și activitatea băncilor noastre. Deci am făcut asupra acestei chestiuni tot în »Revista« câteva reflexiuni, cari însă — deși bazate pe date și provenite din considerațiuni practice — n'au aflat consimțământul d-lui autor, director al »Rev. Econ.«

Răspunsul său puțin obiectiv, mă îndeamnă să-mi espun acum mai pe larg părerile mele în acest ziar în speranță că din acestea se va convinge și d-l autor al articolelor din »Rev. Econ.« că observările mele n'au fost scrise cu tendința de a-l prezenta pe dânsul, ca pe unul prin ale cărui scrise se vatămă buna reputație a »Albinei«, ci au fost espresiunea convingerii mele.

Aici voesc să răspund și la imputarea ce mi-se face, că astă-vară când dânsul a scris acelaș lucru în articolul »Reformele de consolidare« apărut în Nr. 28 din 15 Iulie a. c. al »Rev. Econ.«, eu n'am aflat de lipsă a sări întru apărarea »Albinei«, și de aci deduce că eu prin observările mele, am voit a făuri o acuză contra sa.

Că nu am obiecționat nimic astă-vară la articolul de sus, motivează numai la aparență răspunsul, plin de indignațiune și amărăciune al d-lui I. I. L. publicat în Nr. 47 al »Rev. Econ.« pentru-că eu îl pot asigura, că deși cetesc destul de regulat »Rev. Econ.« n'am avut cunoștință despre acel articol până acum, când dânsul mi-a atras atențiunea asupra lui. Altfel de sigur aș fi căutat ocaziune a-i spune părerea mea. Cred însă că dacă o greșală scapă odată din vedere, nu e permis să treacă și a doua oară nerecificată. Iar acum altă cale nu mi-a rămas decât publicitatea, după-ce, decând d-l autor a primit direcțiunea »Rev. Econ.«, mi-a fost imposibil a mai da față cu dânsul.

După această explicare, cu care eram dator d-lui director al »Revistei«, fără a reflecta la celelalte chestiuni personale, fie-mi permis a trece la meritul chestiunii. Dar pentru a nu mi-se mai putea imputa interpretare falsă etc. voi reproduc aici cu permisiunea onor. Redacțiunii întreaga parte a articolului publicat în fruntea Nr. 45 al »Rev. Econ.« sub titlul »Chestiunea economică română« asupra căreia s'au referit observările mele.

Fiind vorba în acel articol despre o acțiune pentru convertirea sarcinilor ipototecare în sarcini mai ușoare și mai suportabile, autorul se întreabă:

»Cine să o întreprindă? — Iși vor zice unii?

Natural — băncile!

Băncile, la rândul lor, numai așa ar putea o face, dacă se vor îngriji mai înainte de toate de capital ieftin și corăspunzător naturii împrumuturilor ipototecare, adică capital de durată lungă, care să nu poată fi făcut scadent după capriciul creditorilor. Un asemenea capital se poate procura mai ușor prin emisiuni de scrisori fonciare.

Din norocire avem și noi un institut românesc, care se ocupă cu astfel de afaceri, cu emisiuni de scrisori fonciare, care deci ar avea mijloacele potrivite de a încerca procurarea capitalului de lipsă pentru acțiunea ce ne interesează. Adeverat că și acest singur institut »Albina« — deși e în poziție neasemănat de favorabilă față de mulțimea băncilor noastre — își procură azi capitalul necesar prin scrisori fonciare de 4 1/2%, pe când cea mai mare parte dintre institutele mari străine cu 3% 3 1/2% mult 4%. Iar diferența de 1—1 1/2% face foarte mult pentru împrumuturile noastre și mai ales pentru scopul ce-l urmărim cu convertirea sarcinilor ipototecare. Stăruința noastră deci trebuie să tindă într-acolo, ca să putem procura capital și

mai ieftin ca cel ce l'am putut obține astăzi prin mijlocirea »Albinei«, adică să căutăm izvoarele cele mai ieftine de capital.

Dar cum?

Să ne închipuim pentru un moment că băncile române ar fi grupate într-o puternică reuniune, să ne închipuim că acest mare avantaj moral ar fi cunoscut streinătății și că am mai izbuti să aducem la cunoștința acesteia, că pretenziunile noastre ipototecare în ceea-ce privește garanția fonciară sunt între cele dintâi din țară, de sigur că s'ar afla multe bănci mai streine cari să se angajeze a plasa și scrisorile fonciare românești cu o dobândă mai mică ca cea de astăzi, procurându-ne în felul acesta capital ieftin și suficient, pentru a putea acorda credite ușoare poporului nostru în scopul convertirii sarcinilor vechi ipototecare. Fără asemenea garanții morale, noi, cari în ceea-ce privește forța noastră materială nu prea însemnăm mult, nu ne putem arăta pe piețele streine cu cererea noastră de capital.

De sine se înțelege însă, că pentru a ne putea susține pe niște piețe streine de bună reputațiune, nu va fi de ajuns numai o eventuală reunire a băncilor noastre și nici numai cele șase milioane de scrisori fonciare ale »Albinei«, ci vor trebui oferite prin mijlocirea primei noastre bănci toate pretenziunile ipototecare ale institutelor românești, căci numai toate la un loc vor însemna ceva și numai toate la un loc vor putea oferi o astfel de cantitate de afaceri pentru care să se renteze băncilor streine a se ocupa cu procurarea capitalului pe sama noastră.*

Modalitatea prin care am putea oferi și noi, celelalte bănci ce nu emitem scrisori fonciare, pretenziunile noastre capitaliștilor mari este cedarea acestor pretenziuni »Albinei«, cedare despre a cărei avantagii și însemnătate am vorbit atât de des și atât de mult în coloanele »Revistei Economice«. Ar fi o pierdere de timp decida că am mai reveni și astăzi asupra acestei chestiuni. Putem vedea prea bine și fără alte explicări, că chestiunea cedării pretenziunilor ipototecare e importantă nu numai din punct de vedere al mobilității activelor băncilor noastre, cum am arătat în repetite rânduri, ci și din acela al ușurării sarcinilor ipototecare, ușurare, care între împrumuturile noastre, numai în chipul acesta s'ar putea realiza. Căci dacă de ex. »Albina«, pe lângă sprijinul nostru sincer ar putea procura capital cu 4%, pe care să ni-l pună la dispoziție cu 4 1/2%—5%, iar noi la rândul nostru să-l putem acorda clienților noștri cu 5 1/2%, mult 6%, am face un pas real și de necontestabil folos în chestiunea ușurării sarcinilor ipototecare. S'ar face în multe locuri o ușurare de 2% la sume enorme, prin ceea-ce s'ar cruța în averea națională anual sume de sute de mii și milioane, cari să poată fi întrebuințate în scopul îmbunătățirii producțiunii agricole.

În partea primă a acestui citat autorul zice din cuvânt în cuvânt:

»Albina« deși e în poziție neasemănat de favorabilă față de mulțimea băncilor noastre — își procură azi capitalul necesar prin scrisori fonciare de 4 1/2%, pe când cea mai mare dintre institutele mari străine cu 3%, 3 1/2% mult 4%. Iar diferența de 1—1 1/2% face foarte mult pentru împrumuturile noastre și mai ales pentru scopul, ce-l urmărim cu convertirea scrisorilor ipototecare.

(Va urma.)

Scandalul Birăuțiu-Burdia.

Din broșura ce a publicat-o Birăuțiu, proprietarul foaiei »Poporul Român«, asupra cazului de mituire a lui de către d-l deputat Burdia, estragem următoarele date pentru informarea mai amănunțită a cetitorilor noștri:

Tot târgul dintre Burdia și Birăuțiu culminează în contractul de tovărășie, ce l'au încheiat amândoi înaintea lui Mastin-ky Zsigmond Dr. ca locțiitor al notarului reg. Dr. Cottely Geza. Eată punctele esențiale ale acestui contract:

1. Dimitrie Birăuțiu, singurul proprietar al tipografiei din Budapesta, István-ut nr. 11, precum și redactorul și singurul proprietar al ziarului »Poporul Român«, ia ca tovarăș lângă sine pe Constantin Burdia, deputat și locuitor în Caransebeș și anume așa, că aranjamentul susnumitei tipografii, precum și ziarul »Poporul român« din Budapesta cu ziua de azi trece în proprietatea tovarășiei.

*) Modalitățile procurării capitalului de lipsă le-am tratat mai pe larg în articoliile noastre »Reformele de consolidare«.

2. Dimitrie Birăuțiu se obligă ca ziarul »Poporul Român« să-l redacteze, conducă și manueze singur și exclusiv în direcția și spiritul indicat de Constantin Burdia. Tot al lui este dreptul conducerii afacerilor tipografiei.

3. În schimb constatându-se din cărțile tipografiei a întreprinderii o datorie maximală de 19.000 coroane, pentru plățirea ei C. Burdea se obligă a da din al său lui D. Birăuțiu 14.000 coroane în bani gata și anume 4000 la subscrierea acestui contract, iar celelalte 10.000 cor. în rate și după cum vor cere trebuințele indicate de D. Birăuțiu.

5. Toate venitele tipografiei și ale ziarului sunt ale lui D. Birăuțiu. C. Burdea nu cere nici camătă după capitalul depus de el, nici alte avantagii materiale din venitele tipografiei și ziarului.

Tovărășia se încheie pe cât va trăi C. Burdea. Relațiunea asta se va desface numai în urma unei învoeli a celor doi tovarăși, ori pe cale judecătorească...

În broșura publicată și subscrisă de el, Birăuțiu recunoaște că a primit de la Burdia banii (odată 4000 cor., a doua oară 5910 coroane). Aici a primit apoi și subvenția de 1250 coroane pe Oct. Nov. și Decemvrie a. c. ce i-a câștigat-o din fondul de dispoziție cu ajutorul consilierului ministerial Abranyi Cornel.

Mai spune Birăuțiu tot acolo, că trei luni a durat scandalul de mituire, care s'a sfârșit numai după ce au venit alții și oferindu-i mai mult, l'au determinat să rezilieze contractul cu Burdia.

Program pentru o foaie pedagogică.

Gherla, 21 Decemvrie n. 1906.

Scriu aceste șire ca să trag atențiunea d-lor colegi dascăli, adunați în 13 Dec. a. c. în Cluj, la o judecare obiectivă a treburilor noastre dascălești.

Ați decis edarea unei foi pedagogice, a cărei program pe scurt l'ați accentuat să fie social-învățătoresc, să se ocupe cu deosebite de relațiunea socială a învățătorilor noștri și cu modurile de sanare a rănilor prea dureroase a dascălirii și a școalelor noastre neobservate încă în de ajuns.

Programul e bun și executarea decisiunii luate e urgentă, dar nu uitați de greutatea temei, de care Vă exprimați, că veți și începe la rezolvirea ei.

Și până ce veți decide concret în cauză, vă comunic următoarele:

Tema D-Voastră am fost adus-o și eu pe tapet deja de doi ani în două reuniuni, la ale căror membri am atras atențiunea și am prezentat un program concret referitor la edarea unei foi pedagogice. În timpul mai nou însă, am hotărât definitiv a eda o foaie pedagogică sub numele de »Pedagogia română«. Am rugat sau invitat de a colabora pe cei mai probați pedagogi ai noștri, iar concurs de abonament acuma am fost intenționat a deschide și anul foii l'am proiectat să se înceapă cu 1 Martie, 1907.

Țineți cont, că programul de D-Voastră accentuat îl primim și noi ca aderenți ai cauzei dascălești și îl întregim încă și cu următoarele:

Fiindcă literatura noastră pedagogică nu e nici începută baremi și toată constă din ceva îndreptări traduse, astfel învățătorimea noastră nu are la dispoziție opuri sistematice pedagogice și se nutrește și astăzi din ceea ce avem și ce sunt sau deja neadevăruri, sau adevăruri relative, pe cari creierul nostru le frământă fără de a le putea aplica în educarea neamului nostru.

Poporul nostru nu e nici germân, nici maghiar, ci e român și astfel psihologia poporului nostru pretinde norme separate în cele ale educațiunii.

E trebuință urgentă de a studia psihologia poporului nostru și pe baza asta să ne creăm o pedagogie română, iar ca în principiile separat ale noastre de educațiune să putem deveni uniformi, e lipsă de un organ adevărat pedagogic, care sistematic să ne arete adevăruri, cari vor fi numai ale noastre. Cu care nuiă vei atinge pe Pișta și pe Hans, cu aceea nu-l poți tracta și pe Ione! al nostru, pentru-că sau nu se va sătura, sau se va îngreșoșa și va fi împiedecat în desvoltarea sa naturală atât fizicește cât și intelectuală.

Mai avem ceva de rezolvit și anume: Avem noi literatură de copii? Câți inteligenți ai noștri pe sate nu îi vezi delectându-se în aceea că copilașul său de 4—10 ani îi citează la Crăciun: »Mit hozott az anygalka«. De ce nu o citează asta românește? Pentru-că un asiliu străin are cu ce-l îndopa iar o școală elementară a noastră...

stră nu are în urma lipsei de literatură la copii, care la noi nu e nici început. În câte școli de ale noastre a trebuit să văd jucându-se elevii jocuri străine și întonând melodii nepricepute ca text.

Tratate de model încă ar încăpea în viața, ce amintesc, pentru că lumea se schimbă și învățătorii noștri nu prea participă la favorurile, ce se dau pentru cursuri întregitoare (továbbképző tanfolyamok). Acolo merg cam cei de stat și de merg și ai noștri, nu pot să se înarmeze intelectual-minte și să se specializeze conform relațiilor noastre dăscălești.

Ocazional voi desvâli programul de laiat, acum atrag numai atențiunea însușiiților colegi la un program, care nu deschide pentru aceea programul de d-lor accentuat.

Mai repetez, indiferentismul omoritor a tot, ce e bun, trebuie nimic prin desghetarea răcelii, ce-o avem față de școalele noastre. E timpul să observăm baremi atâtă că prin moartea școalelor noastre s'a închis biserica națională și noi cei existenți sub aripile aceleia vom dormi somnul, diu care apoi va fi târziu să ne deșteptăm, pentru-că mormântul nostru nu se va deschide, ci va fi păzit ca al lui Isus de jidovii socialiști. Înainte!

Anton Domide,
dascăl și prof. de prep. gr. cat.

Prințesa Maria a României.

Revista berlineză „Mode von Heute” (Moda zilei) publică următorul articol despre prințesa moștenitoare Maria a României:

Berlinul e descris mereu ca un oraș ultra-modern, care nu-ți aduce aminte de loc timpurile trecute. Dar în centrul orașului se află unele ulicioare liniștite, câteva colțuri discrete, cari datează din vremile când Berlinul nu era încă un oraș împăratesc.

Intr'una din aceste ulicioare, foarte aproape de piața Werder, se află un mic imobil purtând marca secolelor. Aici locuiește de zeci de ani d-l Paul Telge, argintarul Curții, care, nu numai odată, a pus în uimire pe amatorii săi cu câte-va capo-d'opere ale artei sale. Totdeauna omul găsește la Telge ceva de admirat. Acest caz s'a ivit numai de curând și la mine, cu ocaziunea unei vizite ce i-am făcut-o.

Văzui la el pe o măsuță, nu departe de galantarul care strălucea de juveare scumpe, un mare și greu album cum n'am mai văzut nici-odată. Legătura lui, toată în argint lucrat în relief, a fost împodobită de flori în aur și amethyst, pre când înălțătura reprezenta o cruce artistică eizelată.

În dosul cuverturii, pe un fond de aur, un medalion de filde, reprezentând un frumos și fin cap de femeie, cu o diademă splendidă acoperit de un păr blond, sub care strălucesc doi ochi albaştri, ceva cam triști. Jos un nume »Maria«, scris cu trăsături energice și deviza regatului României: *Nihil sine Deo*.*)

Conținutul acestui album constă din cincizeci de foi de pergament, împodobite cu flori pictate de mâna prințesei Maria a României. Fie-care pagină era un cap de operă, cu florile sale felurite; liliac alb și galben, orchidee, viță de vie cu frunze, și, dedesubt, versuri ale Carmen Sylvei, de ale lui Heine, Victor Hugo și de ale poezilor englezi.

Impresiunea puternică produsă de această operă, unică în genul său, dovedea că derivă dela o mare artistă și în același timp dela o femeie care știe să privească viața din partea ei serioasă.

Aceasta este de altfel impresiunea personală ce-ți-o produce abstragând dela grațiositatea Sa, prințesa Maria, care împlinindu-și briliant datorile ce i-le impune rangul său, are o viață interioară foarte profundă, împreună cu puternică iubire pentru artă.

Aceasta se resfrânge chiar și din apartamentele ce le locuiește prințesa la Cotroceni și la Sinaia. Toate sunt împodobite aici cu picturi alese, cu broderii, cu sculpturi de un gust deosebit de fin, toate făcute de mâna frumoasei lor proprietare.

Nu numai artista își valorează aici drepturile sale, ci și femeia, mama, fiind-că vedem pretutindeni portretele copiilor săi, a prințeselor blonde Elisabeta și Maria și a prinților Carol și Nicolae. Principele Carol e azi un băiat voinic și mult simpatic de treisprezece ani, soldat din creștet până în tălpi, în care poporul român își pune

toată speranța sa. Prințesa Elisabeta, care e de doisprezece ani, e foarte frumoasă, ea se bucură de speciala afecțiune a Reginei Elisabeta.

La București putem vedea adeseori pe prințesa Maria și pe cele două fiice ale sale, purtând costum național așa de pitoresc și ce le șeade așa de bine.

Prințesa Maria se mai dedică cu totul și operei de caritate, ce o servește cu tot ce are mai bun, ori în persoană, ori făcând daruri cu operele sale de artă. Căci ori și cât de numeroase ar fi ocupațiunile acestei înalte dame, arta constituie și totdeauna centrul activității sale, la care revine neîncetat.

ȘTIRILE ZILEI.

— 9 (22) Decembrie n.

Adunarea gener a »Reuniunii rom. de gimnastică și cântări din Brașov s'a ținut ieri în sala cea mare a gimnaziului gr. or. român. După deschiderea adunării de către președintele reuniunii Dr. V. Saftu, s'a dat cetire raportului general al comitetului asupra anului de tranziție 1906 (1 Ianuarie — 31 August 1906) care a fost luat la cunoștință de către adunarea generală. În legătură cu acest raport, în care se propune alegerea d-nei Maria G. Dima de membră onorară a Reuniunii pentru repetițiile d-sale serviciilor aduse reuniunii, adunarea alege cu aclamațiune pe d-na Maria G. Dima, mult apreciată noastră cântăreață de concerte, membră onorară a Reuniunii.

Pentru revidarea socotelilor Reuniunii și a proiectului de buget se alege o comisiune de 3 în persoanele d-lor Dr. N. Vecerde, I. Pricu și I. Murăroiu, în a cărei nume raportează d-l prof. Pricu, că socotelile se află în perfectă ordine și că proiectul de buget, ținut în cadrele obicinuite, corăspunde necesităților; prin urmare recomandă adunării să primească proiectul de buget prezentat și tot-odată să dea absolutoriu comitetului. Adunarea primește unanim propunerile comisiunii censurătoare. Purcedându-se la alegerea noului comit, se aleg cu unanimitate vechii membrii, afară de d-l Comanescu, care, părăsind în curând Brașovul, e înlocuit prin d-l N. Furlău.

În ce privește alegerea dirigentului artistic, adunarea generală însărcinează, după lămuririle date de către președinte, comitetul să angajeze din nou pe d-l G. Dima, pe lângă cunoscutele condițiuni, primite de adunarea generală trecută. După aceste adunarea s'a închis. — Rap.

Repausul dominecal în ajunul Crăciunului și al anului nou. Ministrul reg. de comerț a permis ca în Duminecile înaintea Crăciunului și anului nou să se poată face vânzare în prăvăliile industriale și comerciale până la orele 12 a. m.

Medicii unguri și dep. naționalist Dr. Al. Vaida. În ședința de Joi a medicilor de plasă, ținută la Budapesta, a avut loc o scenă furtunoasă. Președintele ședinței a făcut propunerea, ca ședința să adreseze mulțumiri deputatului naționalist român Alex. Vaida-Voevod pentru cuvântările ce le-a ținut în parlament în interesul medicilor. Mare parte din medici au protestat cu energie respingând propunerea. Propunerea a fost totuși primită, în sensul, că toți medicii recunosc activitatea lui Dr. Vaida în interesul medicilor.

Se caută un restaurator și cafegiu român în Budapesta. Mai mulți studenți români din Budapesta roagă foile să publice următoarele: »Nu s'ar găsi un negustor român, care ar voi să deschidă un restaurant în Budapesta? În capitala țării noastre sunt aproape 200 de studenți și vre-o alți 2000 de Români, cari își dau toți banii lor în mâini străine, neavând un Român, căruia să-i dea. Cei mai mulți studenți locuiesc într'un singur cartier. Aici și-ar putea deschide un Român un restaurant, unde ar putea mânca toată studențimea și alții pe lângă ei, și ar ajunge astfel banul românesc în mâini românești. Tot astfel ar putea să deschidă un român și o cafenea.

»Musa Română. Din această valoroasă revistă muzicală, redactată de prof. Jacob Mureșianu, a apărut nr. 9 pe luna lui Noemvrie st. v. Sumarul: Partea literară: »Prisonierul frizerului« de L. Maurice (fine), Partea muzicală: »Impromptu« de I. Mureșianu. — »Pe gânduri« (nuveletă) de I. Mureșianu. — »Bătuta« de P. Pipos. — »Foale verde măr mustos« cântec popular de B. Anastasescu. »Musa Română« costă pe an 16 coroane, pe 6 luni 8 cor. Abonamen ele să se adreseze redacțiunii la Blaj (Balázsfalva). — Re-

dacțiunea face cunoscut, că numărul 10 și 11 vor ieși iarăși combinați, așa ca până la anul nou să poată apare toate 12 numere.

Avis. D-l avocat Dr. Toma Vasinca ne anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în Pui.

Notar comunal asasinat. Ni-se scrie: Notarul comunal din Chiuza (Középfalva) comit. Solnoc-Dobăc, om cu familie, a fost găsit în 19 l. c. n. ucis de un glonte înaintea casei unei femei din comună, cu care a întreținut prin ani de zile relațiuni intime.

Mulțămită publică. Tinerii comercianți români din Brașov, dând o serată dansantă cu scopul de a înființa o societate de lectură, aduc mulțămită domnilor, cari au contribuit la buna reușită a acestei serate, cu d-osebire d-lor principali și domnilor cari i-au onorat cu prezența d-lor. Cu contribuiri peste taxa de intrare ne-au onorat domni: G. Nica cor. 5, A. Vlaicu 5, Th. Mihalovici 5, Ilie Savu 5, N. Dușoiu 3.40 cor., I. Ciurcu 3.40, A. Bărsean 3, N. Grădinar 2.40, pâr. I. Maximilian 2, I. Burduloiu 2, G. Savu 2, P. Pavel 2 cor. Primească și pe această cale sincerile noastre mulțămiri, asemenea și domni cari au avut bunăvoința să contribuie la casă. — *Tinerii comercianți.*

Cabaret soirée. Suntem rugați a publica următoarele: Reuniunea fem. izr. din Brașov, a căreia petreceri de mulți ani sunt unele din cele mai bine succese și frumoase — se pregătește a aranja în anul viitor, o soirée așa numită »Cabaret«. Programa compusă în stil modern »Überbretk«, este compusă, precum ni-se comunică, numai din atracțiuni moderne și interesante. Pentru această soirée împreună cu bal mascat, care va avea loc în sălile Redutei în 12 Ianuarie 1907, se manifestă deja un mare interes.

Leac împotriva »nonei«. Profesorul Robert Koch din Berlin a înaintat ministrului de interne raportul său asupra »nonei« (somn letargic), care bântue în coloniile germane. În acest raport profesorul Koch afirmă, că a găsit leacul împotriva acestei boli, leac care poartă denumirea de »atoxin«. Leacul acesta are o înfrumusețare asupra suferințelor de nonă asemănătoare cu cea pe care o are chinina asupra suferințelor de friguri palustre. Până acum expedițiunea de medici a vindecat pe mulți bolnavi din colonia germană. Dar fiind-că numărul medicilor, cari alcătuiesc această expedițiune e prea restrâns, ea caută să vindece numai pe acei la cari boala aceasta a luat proporțiuni mai mari.

Arderea unui teatru. Celebrul teatru al curții din Weimar a ars complet Joi dimineață. Focul luase naștere din pod dela lumina electrică.

Concert militar în restaurantul »Transilvania«. Muzica militară va concerta Duminecă seara în noul restaurant »Transilvania« (edificiu vechiu postal) sub conducerea d-lui dirigent Wenzel Fiala. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 bani.

Se caută un candidat de avocat. În cancelaria advocațională Dr. Alexandru Morariu din Elisabetopol-Erzsébetváros, află aplicare un candidat de avocat și un scriitor român cu praxă bună.

O specialitate austriacă. Pentru cei ce sufer de stomac se recomandă folosirea prafurilor ver tabilei Seidlitz ale lui Moll, ca o doctorie de casă probată ce întărește stomacul și promovează mistuirea. O cutie 2 cor. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul A. Moll, liferantul curții c. și r. W en l. Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară expres preparatul Moll, cu marca de scut și subscriere. — (5)

Succesele unui savant român.

— D-l Al. D. Xenopol la Sorbonna. —

D-l Al. D. Xenopol prof. la univ. din Iași și cunoscutul istoric român, va pleca în curând la Paris, unde va ține la Sorbonna o serie de conferințe asupra »Teoriei Istoriei«, materie în care este considerat ca o indiscutabilă autoritate.

Amicul său Gabriel Monod, membru al institutului și profesor la »collège de France«, vorbind despre această dorință a savantului istoric, lui A. de Croiset, decanul facultății de litere din Paris, Croiset a trimis d-lui Xenopol următoarea scrisoare:

Paris, 14 Decembrie.

Domnule!

Prietenul meu Monod mi-a vorbit despre dorința d-voastră și eu i-am exprimat dorința ce am d'a vă vedea făcând un curs liber la Sorbonna. Ați binevoit să-mi trimiteți lucrările d-voastră, și vă mulțumesc. Le cunoșteam deja în mare parte, căci știam interesul ce prezintă ideile d-voastră. Singura formalitate de îndeplinit este o cerere adresată facultății (sau decanului) și întovărită de un program sumar. Rănuesc că e vorba de un curs pentru iarna viitoare.

În acest caz ajunge să adresați cererea prin Mai sau la începutul lui Iunie viitor. Dacă preferiți al doilea semestru al acestui an, binevoiti a mă încunoștința cât de curând, dar vă sfătuiesc mai bine pentru iarna viitoare, pentru că în al doilea semestru al anului acestuia studenții noștri sunt absorbiți de apropierea examenelor și puțin dispuși să urmeze cursuri numeroase.

Primiți vă rog asigurarea sentimentelor mele foarte distinse și devotate.

A. Croiset.

D-l Xenopol a răspuns imediat că s'a decis pentru al doilea semestru al anului curent și a trimis decanului facultății de litere cererea oficială, precum și programul și îndată ce va primi invitațiunea formală a universității, va face demersurile necesare pe lângă minister spre a obține concediul necesar pentru cele trei luni cât va ține cursul său la Paris.

D-l Al. D. Xenopol e singurul Român, membru corespondent al Institutului Franței și e primul, căruia i-se face onoarea de a ține un astfel de curs la Paris.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 22 Decembrie. Ministrul de interne, contele Iuliu Andrássy a lansat un ordin către autoritățile din comitate, în urmă căruiă întrunirile socialiste nu se pot ține decât cu autorizația alispănilor. Mai departe ministrul a provocat societățile socialiste, să-și înainteze statutele spre revizuire. Partidul socialist a decis a duce o luptă crâncenă împotriva guvernului, amenințând în același timp cu greva generală.

Viena, 22 Dec. Ședința camerei seniorilor s'a terminat la orele 11 și jumătate noaptea, după ce a fost votat cu mare majoritate proiectul legii electorale. Contra acestui proiect au fost 50 de voturi.

Viena, 22 Dec. Camera seniorilor a adoptat proiectul de lege pentru fixarea unui numerus clausus de seniori, cu modificarea propusă de comisiune ca această lege să fie promulgată în același timp cu reforma electorală.

Viena, 22 Dec. Eri dimineața s'a început »resistența pasivă« a factorilor și servitorilor de poștă. Ministrul de comerț a intrat cu conducătorii grevei în tratative.

București, 22 Dec. Azi noaptea s'a terminat înaintea curții cu jurați procesul macedoneanului *Pandele Madjari*, care a ucis la 30 Iunie pe grecul Paraschidis. Pe baza verdictului unanim al juraților, curtea a pronunțat achitarea și punerea în libertate a lui Madjari, căruia i s'au făcut mari manifestațiuni.

Petersburg, 22 Dec. Un ucaz cu data de eri fixează data alegerilor pentru Duma la 19 Februarie 1907 afară de Caucazia de Nord, Transcaucasia, Asia centrală și Siberia. Termenul pentru aceste alegeri e necunoscut.

Riga, 22 Dec. În urma unei anchete Curtea marțială a condamnat pe 10 teroriști la pedeapsă cu moarte, pe unul la muncă sâlnică pe viață, pe doi la 20 de ani de muncă sâlnică, pe doi la 15 ani, pe unul la 8 ani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

*) Revista germană greșește, căci deviza de mai sus e a casei de Hohenzollern, nu deviza României.

Cursulbursa la din Viena.

Din 22 Decembrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	114 15
Renta de corone ung. 4%	95 65
Impr. câi. ter. ung. în aur 3 1/2%	84 60
Impr. câi. fer. ung. în argint 4%	95 60
Bonuri rurale croate-slavone	95 75
Impr. ung. cu premii	202 25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	152 25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	99 —
Renta de argint austr. 4 1/10	98 95

Renta de aur austr. 4%	117 05
Renta de corone austr. 4%	98 9
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89 60
Losuri din 1860	156 50
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1780 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	837 —
Acții de-ale Băncii austro-ung.	688 90
Napoleonndori.	19 12
Mărci imperiale germane	117 60
London vista	241 —
Paris vista	95 42 1/2
Note italiene	95 50

Cursul pietei Brașov

Din 23 Decembrie n. 1906.

Bancnote rom. Cmp. 18.90	Vend. 19 04
Argint român	18.00
Napoleonndori.	19.06
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.20
Lire turcesci	21.50
Scris. fonc. Albine 5%	101. —
Ruble Rusesci	2 53

De dat în chirie

de azi încolo **prăvălia din Prund Nr. 5**, tot acolo o locuință constătoare din 3 odăi, bucatărie, pod și pivniță.

Casa întreagă e și **de vânzare** din mână liberă.

Informațiuni se pot lua la **Dr. Alexandru Străvoiu**, avocat, **Brașov, Strada Vămei 28.** (2673,1-3.)

Pilule purgative zaharisite

ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se pref-ra preparatelor similare în toată prvința. Aceste pilule nu conțin substanțe stricăcioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la boale de pânțec ușor purgative, curăță sângele. Foarte folosite și nevătămatoare la

Constipații,

care este cauza multor boale. Zaharisite le iau bucuros și copii.

O cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care conțin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea prețului de 2 cor. se expediază 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imitații. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Veritabile numai când cutia este provăzută cu instrucție și cu marca protocoată de scut, cu tipar roșu și negru Sf. Leopold și subscrierea „Philipp Neustein, farmacie”. Învalitoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia **Philipp Neustein** la „Sf. Leopold”, WIEN I Plankengasse 6.

Se capătă în toate farmaciile. (2325,2-10.)

Popoff
cea mai fină
MARCA DE
CAIU RUSESC.

Cofetăria

FRIEDRICH FLAGNER

Brașov, Târgul Cailor Nr. 32.

Telefon Nr. 285.

Prăjituri pentru ceai, cele mai fine, asortiment bogat fl. 1 60 fl. 1 20. Articole de cofetărie pentru Pomul de Crăciun, Marzipan. Bomboane franțuzești foarte fine, și fabricat propriu.

Recomand cu deosebire tortele mele cele mai nouă

Torte: Rudolf, Paris, Sachercrème și Pepini.

Înghetată. Specialități cu diferite umpluturi de cremă. În fiecare zi prăjituri proaspete în asortiment bogat.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui

VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,

(fost Târgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice

(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI**,

PUDRE și **PARFUMURI** franțuzești,

ARTICOLE de toaletă.

APE MINERALE.

Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în București la Farmacia Brus, da răspuns în limba română la ori ce întrebare.

94-100.

Unde se mănâncă bine
și se beu **VINURI** curate
de Mediaș **BERE** de Pilsen
„Urquell” prospătă dela cep în
fie-care zi? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se roagă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

88-0

conducătorul restaurantului.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

Se capătă pretatindenea.

Representanța generală **Ruda & Blechmann** Budapest.

Flanele originale englezești și Bluze pentru Dame.

Mărfuri de modă și salon de resturi

Strada Neagră Nr. 25.

Reintors acuma din călătoria pentru cumpărături de mărfuri recomand **depozitul bogat de mărfuri de toamnă și iarnă** cu prețuri surprinzător de ieftine.

Cea mai favorabilă ocazie de cumpărare,

Stofe moderne pentru Dame

sorturi de lână, de mătăsări și de spălat. Mare asortiment de resturi, calitate bună. **Stofe** în Gerre englez și francez. **Stofe** pentru costumuri, postavuri fine. **Stofe** pentru Bluze și haine de spălat.

Să nu neglijați

a profita de ocazie pentru a cumpăra ieftin ce ofer pentru sezonul de toamnă: **Stofe de lână** pentru bărbați și dame. **Stofe de mătase**, covoare, albituri, pânzături și toate mărunțiturile la confecționarea de rochi.

O singură vizită e de ajuns pentru convingerea ade-vărului.

Cu toată stima

JULIUS RESCHNER,
Strada Neagră nr. 35.

Batist frumos potrivit pentru bluze la dans.

Barhend Tennis 19 cor. metru, 71 cm. lățime.

Mare asortiment în Mantele dela 2 fl. până la fl. 6-50.

Cine suferă de

Șoldină, reumatism, Ischias
să cumpere o sticlă

Fluid de reumatism al Dr. Flesch

care vindecă sigur: **Șoldina**, reuma, dureri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp.

Se capătă în farmacia lui

Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“

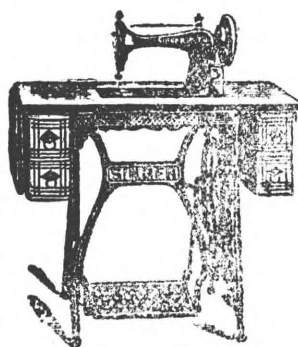
Györ, Baross-ut 24.

1 sticlă de 1 1/2 decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. La comanda 3 sticle mică sau 2 sticle de familie urmază trimiterea franco.

18-70.2549.

SINGER

Nähmaschinen

sind die nützlichsten

Weihnachtsgeschenke.

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Mașine de cusut, Societate pe acții

SINGER Co.,

Brașov, Strada Perții 23.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provăzută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomac și pânțec, în contra cărceilor și a crelei la stomac, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite hôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2. — Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală.

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a pele, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 b. Cinci bucăți cor. 1.80.

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provăzută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9. c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează zilnic prin rambursă postală —

La depozite se se ceară anumit preparatele provăzute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști **Ferd. Jekelius, Victor Roth** și en gros la **D. Eremias Nepoșii, și C. H. Neustädter.**